

Lakialoite LA 86/2018 vp

Outi Alanko-Kahiluoto vihr ym.

Lakialoite laiksi lastensuojelulain 75 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan lastensuojelulakia muutettavaksi siten, että kunnan velvollisuus lastensuojelun jälkihuollon järjestämiseen päättyy viimeistään, kun nuori täyttää 25 vuotta tai viiden vuoden kuluttua siitä, kun lapsi on ollut 1 momentissa tarkoitetun kodin ulkopuolisen sijoituksen päättymisen jälkeen viimeksi lastensuojelun asiakkaana. Nykyisin jälkihuollon päättymisen ikäraja on 21 vuotta.

PERUSTELUT

Voimassa olevan lastensuojelulain mukaan kuntien velvollisuus jälkihuollon järjestämiseen päättyy viimeistään, kun nuori täyttää 21 vuotta. Useat lastensuojelun asiantuntijat ja lastensuojelujärjestöt ovat esittäneet, että jälkihuollon järjestämisen yläikärajaa tulisi nostaa nykyisestä 21 vuodesta 25 vuoteen, sillä nykyisin moni nuori syrjäytyy jälkihuollon toimien päättyessä. Myös sosiaali- ja terveysministeriön Toimiva lastensuojelu -selvitysryhmän loppuraportti (2013) esitti tätä toimenpidettä yhtenä suosituksenaan.

Lastensuojelun asiakkaina olleet nuoret tarvitsevat usein aikuisuuden kynnyksellä tehostettua tukea itsenäisen elämän aloittamiseen. Esimerkiksi Helsingissä jälkihuollon piirissä olleista nuorisista vain 14 prosentilla oli ammatti jälkihuollon päättyessä. Jälkihuollon palvelut pitävätkin sisällään muun muassa tukea opintoihin ja työllistymiseen, henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa arjessa selviytymiseen, yhteiskunnan palveluihin ohjaamista, apua asunnon hankkimiseen sekä vertaistukitoimintaa.

Me-säätiön ja THL:n syyskuussa julkaistun Syrjäytymisen dynamiikka -tietoaineiston mukaan yksi keskeisimmistä nuorten syrjäytymistä ennustavista tekijöistä on, että nuori on ollut lastensuojelun sijoituksessa ennen 6. ikävuotta tai 12—16-vuotiaana.

Tutkimuksen mukaan huostaanotossa olleiden nuorten aikuisten, niin naisten kuin miesten, kuolleisuus on muita korkeampi 25 vuoden ikään saakka (Kalland ym. 2001). Kuolinsyytätässä ikäryhmässä ovat usein onnettomuudet ja tapaturmat, päihteet ja itsemurhat. Tämä havainto puoltaa sitä, että jälkihuollon ikäraja kannattaisi nostaa 25 vuoteen.

Lakialoite LA 86/2018 vp

Täysi-ikäisen nuoren on mahdollista kieltäytyä jälkihuollon palveluista, mutta nuori voi kuitenkin ikärajan puitteissa hakeutua uudelleen jälkihuollon tuen piiriin. Jos ikäraja olisi nykyistä 21 ikävuotta korkeampi, pysyisivät myös matalan kynnyksen palveluiden ovet pidempään auki nuorelle aikuiselle.

Hyvin onnistuneella lastensuojelun jälkihuollolla voidaan parhaimmillaan turvata nuorille aikuisille sujuva itsenäistyminen aikuisuuteen sekä ennaltaehkäistä nuorten aikuisten syrjäytymistä. Lastensuojelun jälkihuollon ikärajan nostaminen 25 vuoteen antaisi lastensuojelun ammattilaisille enemmän työkaluja toimia nuorten parhaaksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lastensuojelulain 75 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lastensuojelulain (417/2007) 75 § seuraavasti:

75 §

Lapsen ja nuoren oikeus jälkihuoltoon

Sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen on järjestettävä lapselle tai nuorelle tämän luvun mukainen jälkihuolto 40 §:ssä tarkoitetun sijaishuollon päättymisen jälkeen. Jälkihuolto on järjestettävä myös 37 §:ssä tarkoitetun avohuollon tukitoimena tapahtuneen sijoituksen päättymisen jälkeen, jos sijoitus on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään puoli vuotta ja kohdistunut lapseen yksin.

Jälkihuoltoa voidaan järjestää myös muulle kuin 1 momentissa tarkoitetulle lastensuojelun asiakkaana olleelle nuorelle.

Kunnan velvollisuus jälkihuollon järjestämiseen päättyy viiden vuoden kuluttua siitä, kun lapsi on ollut 1 momentissa tarkoitetun kodin ulkopuolisen sijoituksen päättymisen jälkeen viimeksi lastensuojelun asiakkaana. Velvollisuus jälkihuollon järjestämiseen päättyy viimeistään, kun nuori täyttää 25 vuotta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Lakialoite LA 86/2018 vp

Helsingissä 4.12.2018

Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Krista Mikkonen vihr
Pekka Haavisto vihr
Hanna Halmeenpää vihr
Ville Niinistö vihr
Ozan Yanar vihr
Johanna Karimäki vihr
Antero Vartia vihr
Emma Kari vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Paavo Väyrynen tl
Ritva Elomaa ps
Kari Kulmala sin
Katja Taimela sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Lauri Ihalainen sd
Pilvi Torsti sd
Krista Kiuru sd
Ilkka Kantola sd
Aino-Kaisa Pekonen vas
Anneli Kiljunen sd
Maria Guzenina sd
Maarit Feldt-Ranta sd
Suna Kymäläinen sd
Kristiina Salonen sd
Maria Tolppanen sd
Tytti Tuppurainen sd
Pia Viitanen sd
Riitta Myller sd
Harry Wallin sd
Jari Myllykoski vas
Markus Mustajärvi vas
Paavo Arhinmäki vas
Markku Rossi kesk
Hannu Hoskonen kesk
Arto Pirttilahti kesk
Antti Kurvinen kesk
Katri Kulmuni kesk
Sari Tanus kd
Markku Pakkanen kesk
Laura Huhtasaari ps
Tuomo Puumala kesk
Päivi Räsänen kd
Anne Kalmari kesk

Lakialoite LA 86/2018 vp

Sari Sarkomaa kok
Mika Raatikainen ps
Kimmo Kivelä sin
Erkki Tuomioja sd
Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Peter Östman kd
Jari Ronkainen ps
Jani Mäkelä ps
Reijo Hongisto sin
Satu Taavitsainen sd
Heli Järvinen vihr
Arja Juvonen ps
Johanna Ojala-Niemelä sd
Tiina Elovaara sin
Hanna Sarkkinen vas
Tarja Filatov sd
Aila Paloniemi kesk
Petri Honkonen kesk
Toimi Kankaanniemi ps
Leena Meri ps
Rami Lehto ps
Niilo Keränen kesk
Seppo Kääriäinen kesk
Ville Vähämäki ps
Kari Uotila vas
Sari Essayah kd
Jaana Pelkonen kok
Pertti Hakanen kesk
Timo Heinonen kok
Arto Satonen kok
Hanna-Leena Mattila kesk
Sari Multala kok
Kaj Turunen kok
Matti Torvinen sin
Sari Raassina kok
Mia Laiho kok
Anders Adlercreutz r
Hanna Kosonen kesk
Olli Immonen ps
Pauli Kiuru kok
Sanna Marin sd
Maria Lohela sin
Teuvo Hakkarainen ps
Katja Hänninen vas
Matti Semi vas
Joonas Räsänen sd

Lakialoite LA 86/2018 vp

Eero Heinäluoma sd
Stefan Wallin r
Juho Eerola ps
Annika Lapintie vas
Anna-Maja Henriksson r
Mikko Alatalo kesk
Ulla Parviainen kesk
Veronica Rehn-Kivi r
Anne Louhelainen sin
Pekka Puska kesk
Mikaela Nylander r
Juha Rehula kesk
Harri Jaskari kok
Elina Lepomäki kok
Mikko Savola kesk
Markus Lohi kesk
Jukka Gustafsson sd
Jyrki Kasvi vihr
Mari-Leena Talvitie kok
Saara-Sofia Sirén kok
Vesa-Matti Saarakkala sin
Li Andersson vas
Anna Kontula vas
Jani Toivola vihr
Satu Hassi vihr